

2020/2006(INL)

9.9.2020

OPINIA

Komisji Handlu Międzynarodowego

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

zawierająca zalecenia dla Komisji w sprawie unijnych ram prawnych mających
na celu zatrzymanie i odwrócenie globalnego wylesiania spowodowanego
przez UE
(2020/2006(INL))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Karin Karlsbro

(Inicjatywa – art. 47 Regulaminu)

(*) Zaangażowane komisje – art. 57 Regulaminu

PA_INL

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej:

- o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:
 1. zauważa, że ochrona lasów i zapobieganie ich degradacji to niektóre z największych wyzwań naszych czasów dla zrównoważonego rozwoju i że bez niej nie uda się osiągnąć celów Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, porozumienia paryskiego czy Zielonego Ładu; podkreśla, że w wielu częściach świata nie można zapewnić zrównoważonego wykorzystywania lasów i ekosystemów za pośrednictwem obecnych strategii politycznych; w związku z tym podkreśla, że należy dokonać przeglądu polityki handlowej i inwestycyjnej, aby skuteczniej poradzić sobie z tym globalnym wyzwaniem, w tym dzięki stworzeniu równych warunków działania w skali ogólnoswiatowej, oraz uwzględnić związek między umowami handlowymi a globalną bioróżnorodnością, jak również ekosystemami leśnymi; uważa, że UE musi zapewnić wspieranie wyłącznie globalnych łańcuchów dostaw i przepływów finansowych o zrównoważonym charakterze, które nie powodują wylesiania ani nie skutkują łamaniem praw człowieka;
 2. zauważa z zaniepokojeniem, że w tragicznym kontekście pandemii COVID-19 badania naukowe nadal potwierdzają niepokojący związek chorób odzwierzęcych z wylesianiem, zmianą klimatu i utratą bioróżnorodności;
 3. wyraża zadowolenie, że współpraca z państwami trzecimi w ramach planu działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) oraz umów o dobrowolnym partnerstwie przynosi dobre wyniki w walce z występującym po stronie podaży problemem nielegalnego pozyskiwania drewna, a ponadto podkreśla, że należy zintensyfikować te działania, zwłaszcza w zakresie monitorowania, weryfikacji i kontroli, a także w dziedzinie budowania zdolności; podkreśla, że umowy o dobrowolnym partnerstwie stanowią bardzo skuteczne ramy ustanawiania dobrych partnerstw z tymi krajami oraz że należy promować nowe umowy o dobrowolnym partnerstwie z dodatkowymi partnerami; wzywa UE, by zwiększyła finansowanie FLEGT;
 4. wzywa Komisję, by zapewniła pełne wdrożenie unijnego planu prac FLEGT na lata 2018–2022;
 5. z zadowoleniem przyjmuje komunikat UE z 23 lipca 2019 r. pt. „Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów”; podkreśla znaczenie środków zapewniających zgodność popytu z wyznaczonymi celami, ponieważ UE jest ważnym importerem towarów stwarzających zagrożenie dla lasów i ekosystemów, a ponadto zauważa, że na UE spoczywa odpowiedzialność za ograniczenie wszelkich negatywnych skutków tego przywozu;
 6. podkreśla, jak ważne jest rozporządzenie UE w sprawie drewna dla zapobiegania wprowadzaniu na rynki UE nielegalnie pozyskanego drewna; z zadowoleniem

przyjmuje planowaną przez Komisję ocenę adekwatności rozporządzenia FLEGT i rozporządzenia UE w sprawie drewna jako okazję do poprawy ich egzekwowania, dalszego usprawnienia ich wdrażania oraz rozszerzenia zakresu ich stosowania, np. na artykuły drukowane, produkty z drewna i drewno z regionów ogarniętych konfliktami, a także wzmocnienia roli społeczeństwa obywatelskiego;

7. ponawia żądanie dokładniejszych kontroli przywozu drewna i produktów z drewna na granicach UE, aby zagwarantować, że przywożone produkty rzeczywiście spełniają kryteria wprowadzania na terytorium UE; wzywa do terminowego i skutecznego wdrożenia unijnego kodeksu celnego oraz zwiększenia zdolności krajowych organów celnych w celu zapewnienia lepszej harmonizacji i wdrożenia kodeksu; podkreśla, że Komisja musi dopilnować, by kontrole celne w całej UE były przeprowadzane zgodnie z jednakowymi normami, za pośrednictwem bezpośredniego i ujednoliconego mechanizmu kontroli celnych, we współpracy z państwami członkowskimi oraz przy zachowaniu pełnej zgodności z zasadą pomocniczości;
8. zauważa, że według szacunków ekspansja rolnictwa odpowiada za 80 % globalnego wylesiania i że jej źródłem jest popyt na towary stwarzające zagrożenie dla lasów i ekosystemów, takie jak olej palmowy, soja, mięso, skóra, kakao, kawa, kauczuk i kukurydza; odnotowuje, że z wyjątkiem produktów objętych rozporządzeniem UE w sprawie drewna nie obowiązuje obecnie prawodawstwo UE, które wymagałoby od podmiotów gospodarczych wprowadzających na rynek unijny towary stwarzające zagrożenie dla lasów i ekosystemów stosowania procedur należytej staranności w celu ograniczenia ryzyka wylesiania; jest zdania, że umowy o partnerstwie handlowym z głównymi krajami będącymi producentami towarów stwarzających zagrożenie dla lasów i ekosystemów mogłyby pomóc w zwalczaniu czynników powodujących wylesianie po stronie podaży; zauważa, że model umowy o dobrowolnym partnerstwie jest jedną z możliwości;
9. uważa, że współpraca handlowa i międzynarodowa to ważne narzędzia konsolidacji wyższych standardów zrównoważoności, zwłaszcza w odniesieniu do sektorów powiązanych z lasami i ich pochodnych łańcuchów wartości; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy z państwami trzecimi za pośrednictwem pomocy technicznej, wymiany informacji i dobrych praktyk w zakresie ochrony, zachowania i zrównoważonego wykorzystywania lasów, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań między przestępczością zorganizowaną a towarami związanymi z wylesianiem, a także do promowania i ułatwiania współpracy naukowej i akademickiej z państwami trzecimi oraz programów badawczych propagujących wiedzę i innowacje w zakresie bioróżnorodności, „zielonych przedsiębiorstw” i gospodarki o obiegu zamkniętym; podkreśla, że należy uwzględnić wpływ tych środków na zatrudnienie i wzrost w krajach najsłabiej rozwiniętych (LDC), które są uzależnione od produkcji towarów stanowiących zagrożenie dla lasów i ekosystemów; wzywa UE, by wspierała rządy i społeczeństwo obywatelskie w państwach trzecich w zwalczaniu wylesiania, a także by nawiązała z nimi współpracę w tym zakresie, zwłaszcza za pośrednictwem systemu GSP+; apeluje do Komisji, aby oceniła, czy należy opracować nowy specjalny instrument pomocy handlowej, aby ułatwić wymianę handlową w kontekście ograniczania ryzyka związanego z produkcją towarów stanowiących zagrożenie dla lasów i ekosystemów;

10. zaleca, aby wszystkie nowe umowy handlowe i inwestycyjne oraz aktualizacje istniejących umów zawierały ambitniejsze postanowienia klimatyczne i środowiskowe dotyczące ochrony lasów i zrównoważonej gospodarki leśnej, a także by zapewniały lepsze egzekwowanie tych przepisów, co umożliwi poprawę warunków w lasach i ekosystemach, włącznie z ochroną praw ludów tubylczych i społeczności lokalnych; ponadto zaleca, by zawierały postanowienia dotyczące zwalczania korupcji związanej z nielegalnym pozyskiwaniem drewna oraz obowiązek zapewnienia skutecznego wdrażania takich wielostronnych umów środowiskowych jak porozumienie paryskie i Konwencja o różnorodności biologicznej; wzywa Komisję, by rozważyła różne narzędzia monitorowania śladu węglowego importu;
11. zauważa, że choć przedsiębiorstwa podejmowały poważne próby samoregulacji w formie dobrowolnych zobowiązań w zakresie należytej staranności, oczywiste jest, że są one niewystarczające, ponieważ kompleksowe, dynamiczne i nieprzejrzyste globalne łańcuchy wartości są często powiązane z wylesianiem; w związku z tym zaleca opracowanie skuteczniejszych i odważniejszych wiążących ram regulacyjnych uwzględniających ogólnounijną stronę popytu;
12. uważa, że za pośrednictwem wniosku ustawodawczego dotyczącego nałożenia obowiązku należytej staranności na podmioty wprowadzające na rynek wewnętrzny towary i produkty stwarzające zagrożenia dla lasów i ekosystemów należy dopilnować, by takie towary i produkty nie powodowały wylesiania, degradacji lasów ani przekształcania czy degradacji naturalnych ekosystemów, ani nie powodowały powiązanych naruszeń praw człowieka; uważa, że podobny obowiązek należytej staranności powinien mieć zastosowanie do sektora finansowego; jest zdania, że obowiązki w zakresie należytej staranności powinny mieć zastosowanie do całego łańcucha dostaw i uwzględniać wytyczne OECD w sprawie odpowiedzialności społecznej i praw człowieka w handlu; podkreśla, że aby takie przepisy były bardziej skuteczne, powinny uwzględniać również odpowiedni dostęp do wymiaru sprawiedliwości, środków prawnych i skutecznej ochrony sygnalistów w krajach eksportujących zasoby naturalne;
13. uważa, że przyszłe propozycje dotyczące towarów stwarzających zagrożenie dla lasów powinny bazować na wnioskach wyciągniętych z planu działań UE na rzecz FLEGT, rozporządzenia UE w sprawie drewna, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821¹ (rozporządzenie w sprawie minerałów z regionów ogarniętych konfliktami), dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE² (dyrektywa w sprawie sprawozdawczości niefinansowej), przepisów dotyczących nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN) oraz innych inicjatyw UE mających na celu uregulowanie łańcuchów dostaw; ponadto zwraca się do UE, by zachęcała do dobrowolnej certyfikacji zrównoważonej gospodarki leśnej, która może weryfikować zrównoważoność i być zgodna z wszelkimi istniejącymi systemami zasad należytej staranności;
14. zwraca się do Komisji, aby przepisy, które ma przyjąć, odzwierciedlały kompleksowe i zróżnicowane podejście do wylesiania, uwzględniające jego różne aspekty i powiązania

¹ [Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1](#)

² [Dz.U. L 330 z 15.11.2014, s. 1](#)

zarówno z generowaniem zrównoważonych przedsięwzięć, jak i ze zwalczaniem gospodarki przestępczej; w tym celu wzywa do nawiązania dialogu z państwami trzecimi, aby przeanalizować w poszczególnych przypadkach główne przyczyny utraty lesistości i adekwatność planowanych środków;

15. podkreśla, że należy przeprowadzić ocenę skutków i uwzględnić jej wyniki przy opracowywaniu przepisów, które nie zagrażą konkurencyjności, lecz ją wzmocnią oraz są funkcjonalne i mają zastosowanie do wszystkich uczestników rynku, w tym MŚP; podkreśla, że należy dopilnować, aby takie ramy były zgodne z zasadami WTO, tj. by były proporcjonalne i niedyskryminujące oraz by nie powodowały arbitralnej bądź nieuzasadnionej dyskryminacji ani nie stanowiły ukrytego ograniczenia w handlu międzynarodowym; zaleca, aby zapewnić MŚP odpowiednie wsparcie i okres przejściowy w celu dostosowania działalności gospodarczej do nowych przepisów;
16. podkreśla, że czynniki powodujące wylesianie wykraczają poza sam sektor leśnictwa i odnoszą się do szerokiego spektrum zagadnień, takich jak własność gruntów, ochrona praw ludności tubylczej, polityka rolna, zmiana klimatu, demokracja, prawa człowieka i wolność polityczna; przypomina, że kobiety tubylcze i kobiety na obszarach wiejskich odgrywają centralną rolę w ochronie ekosystemów leśnych; wzywa Komisję do większych wysiłków na rzecz kompleksowego rozwiązania problemu wylesiania za pośrednictwem spójnych ram polityki, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony ekosystemów; uważa, że równość płci w edukacji leśnej to zasadniczy element zrównoważonej gospodarki leśnej i że powinno to znaleźć odzwierciedlenie w planie działań UE;
17. przypomina, jak ważne jest respektowanie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; popiera trwające negocjacje w sprawie stworzenia instrumentu ONZ w zakresie praw człowieka, wiążącego dla korporacji ponadnarodowych i innych przedsiębiorstw, oraz podkreśla, że UE powinna proaktywnie włączyć się w ten proces;
18. podkreśla, że postanowienia dotyczące zamówień publicznych zawarte w umowach o wolnym handlu powinny przewidywać, że przy udzielaniu zamówień należy brać pod uwagę kryteria dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w sposób odpowiedzialny pod względem społecznym i środowiskowym;
19. domaga się, by uzupełnieniem obowiązkowych wymogów na poziomie Unii były szerszej zakrojona i ściślejsza współpraca w skali ogólnoświatowej, wzmocniony globalny ład środowiskowy i współpraca z państwami trzecimi w drodze pomocy technicznej, wymiany informacji i dobrych praktyk w zakresie ochrony, zachowania i zrównoważonego wykorzystywania lasów, przy czym należy szczególnie docenić inicjatywy na rzecz zrównoważoności podejmowane w sektorze prywatnym; dzięki zwiększeniu wysiłków na kluczowych forach międzynarodowych, w tym w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), aby powstrzymać wylesianie i degradację lasów oraz odtwarzać lasy, a także oraz by zapobiec przenoszeniu łańcuchów dostaw powodujących niepożądane wylesianie do innych regionów na świecie;
20. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by w ramach współpracy handlowej i międzynarodowej zachęcały do niezbędnych inwestycji na rzecz konsolidacji wyższych

standardów zrównoważoności w sektorach leśnych i ich łańcuchach wartości dzięki promowaniu biogospodarki o obiegu zamkniętym, ekoturystyki, energii odnawialnej, rolnictwa przyjaznego klimatowi i innych właściwych obszarów, w tym w krajach trzecich;

- o uwzględnienie w załączniku do jej projektu rezolucji następujących zaleceń:

Umowy o dobrowolnym partnerstwie

1. we wniosku należy zagwarantować wszystkim właściwym zainteresowanym stronom pewność prawa w odniesieniu do wszelkich nowych ogólnounijnych środków bądź ram dotyczących obecnego stosowania umów o dobrowolnym partnerstwie i zezwoleń FLEGT, aby zapewnić zainteresowanie inwestowaniem w niepowodujący wylesiania eksport do UE; ponadto zachęca Komisję do zawarcia porozumień o partnerstwach handlowych z krajami będącymi głównymi producentami towarów rolnych, aby zająć się powodującymi wylesianie czynnikami po stronie podaży.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	3.9.2020
Wynik głosowania końcowego	+ : 38 - : 0 0 : 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Udo Bullmann, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Anna Cavazzini, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Enikő Győri, Roman Haider, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Maxette Pirbakas, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Liesje Schreinemacher, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

38	+
GUE/NGL	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
ID	Roman Haider, Herve Juvin, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Maxette Pirbakas
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Enikő Győri, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
RENEW	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Liesje Schreinemacher, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Udo Bullmann, Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
VERTS/ALE	Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, Markéta Gregorová, Heidi Hautala

0	-
----------	----------

4	0
ECR	Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się